

Rulík zlomocný *Atropa bella-donna*

Botanická charakteristika:

Vytrvalá, 50 – 150cm vysoká bylina. **Lodyha** přímá, fialově naběhlá. **Listy** střídavé, čepel kopinatě vejčitá až vejčitá, celokrajná. **Květy** jednotlivé, nicí. Kalich zvonkovitý, koruna zvonkovitě trubkovitá, hnědofialová, dole nazelenalá. **Plody** černé kulovité bobule.

Místa výskytu:

Roste na pasekách a v listnatých nebo smíšených lesích, zvláště bučinách. Vyskytuje se na polostinných stanovištích a vlhkých, živinami bohatých, vápenitých půdách.

Doba květu: 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

Význam a zajímavosti:

Jedovatá rostlina.

Jak již název napovídá, jedná se o prudce jedovatou rostlinu, která ve všech svých částech obsahuje prudké jedy atropin a hyosciamin, v menším množství také skopolamin a belladonnin.

Otrava rulíkem se projevuje ze začátku pocitem sucha v ústech, těžkou mluvou a charakteristickým znakem atropinové otravy – rozšířenými zorničkami (důsledkem je rozmazané vidění). Následně začne kůže v obličeji rudnout a zrychlí se tep. Poté začne postižený být neklidný, křičí, dostává halucinace, což vyústí v amok. Po této fázi otravy se postižený uklidní, dostavuje se apatie, únava a ochablost, krevní tlak se snižuje a **bez lékařské pomoci nastává kóma a smrt**. Velmi nebezpečné jsou zvláště bobule, které se mohou zaměnit za jiné jedlé plody.

Využití v lékařství.

Atropin se používá hlavně v očním lékařství jako spasmolytikum, má rovněž anestetické účinky. Použití této rostliny v lidovém léčitelství je vyloučeno.

V mnoha jazycích má jeho název něco společného se smrtí. Nejinak je tomu i u jeho vědeckého pojmenování. *Atropa* vzniklo ze slova *atropos* = smrt. Vznik druhového jména je méně jednoznačný a o to zajímavější. Skládá se z italských slov *bella* (krásná) a *donna* (paní), jeho vědecké druhové jméno tedy zní „krásná paní“. Ve středověku si dvorní dámy kapaly do očí šťávu z rulíku, čímž se jim rozšířily zorničky. Rozšířené zorničky byly tehdy totiž považovány za symbol krásy.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Ochrana:

Není příliš hojný, ale nepatří mezi ohrožené druhy.

<http://www.kvetenacr.cz/detail.asp?!Ddetail=52>

Zkoumavé čtení: systematické zavedení dílny čtení a oborového čtení do výuky na 2. st. základních škol /na víceletá gymnázia v ČR“, reg. č. CZ.02.3.68/0.0/0.0/19_076/0016346.

Projekt je financován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem ČR v rámci Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání.